

05.10.2021

Asia/4

§ 239

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Emma Karin ym. valtuustoaloitteesta koskien perhemyönteisyyden ja synnytyskokemusten parantamista

HEL 2021-006124 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Ylihoitaja Kirsi Otronen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle jäsen Kati Juvan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi
Kirsi Otronen, ylihoitaja, puhelin: 310 53107
kirsi.otronen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Emma Karin aloite
- 2 HUSin lausunto
- 3 HUS: Synnytyksen aikainen hoito ja menettelytavat potilaan oikeuksien, itsemääräämisoikeuden ja koskemattomuuden varmistamisen näkökulmasta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Emma Karin ja 13 muun valtuutetun perhemyönteisyyttä ja synnytyskokemusten parantamista koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa edellytetään, että Helsingin kaupunki ryhtyy toimiin lisätäkseen perhemyönteisyyttä ja parantaakseen synnytyskokemuksia HU-

Sin synnytyssairaaloissa. Lisäksi aloitteessa edellytetään selvittävien keinoja lisätä synnytyssairaaloiden sekä neuvoloiden ja perhekeskusten yhteistyötä.

Perhemyönteisyys sosiaali- ja terveystoimialalla

Vuoden 2021 kaupunkistrategian mukaisesti sosiaali- ja terveystoimiala on sitoutunut WHO:n vauva- ja perhemyönteisyysohjelmaan perheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Vauva- ja perhemyönteisyysohjelman mukaisesti neuvoloiden toimintaa ja käytänteitä kehitetään huomioimaan yhä paremmin imeväisikäisten ravitsemukseen, varhaiseen vuorovaikutukseen ja vanhemmuuteen liittyviä osa-alueita. Ohjelmassa vahvistetaan monialaista yhteistyötä muun muassa ravitsemusterapian, suun terveydenhuollon ja lapsiperheiden kotipalvelun kanssa.

Perheitä valmennetaan vauvan tulon sekä synnytykseen ryhmä- ja yksilötapaamisilla. Varhaisen vuorovaikutuksen sekä vanhemmuuden tukeminen ovat neuvolatyön keskeisiä periaatteita. Vauva- ja perhemyönteisyysohjelman tavoitteena on kehittää toimintatapoja edelleen. Tavoitteena ovat yhtenäiset ja näyttöön perustuvat käytännöt perheiden ohjaukseen ja opastamiseen. Neuvolan tarkoituksena on myös kehittää sähköisiä aineistoja palvelemaan perheitä vauvan hoitoon ja vanhemmuuteen liittyvissä asioissa.

Neuvoloiden perhevalmennus on monitoimijaisuuteen ja toiminnallisuuteen perustuvaa ryhmämuotoista toimintaa, jota tarjotaan etäyhteyksin ensimmäistä lastaan odottaville perheille. Perhevalmennuksen tarkoituksena on tarjota tietoa raskaudesta, synnytyksestä, vauvan hoidosta ja vanhemmuudesta. Verkkoperhevalmennuksessa perheet saavat myös tietoa vauvaperheille suunnatusta toiminnasta alueellaan. Leikki- puistot järjestävät vauvaperhetoimintaa neuvoloiden perhevalmennuksen jatkoksi.

Vauvaperhetoiminta on ryhmämuotoista avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa vauvaperheille. Vauvaperhetoiminnan sisällöt ovat varhainen vuorovaikutus, vauvan vuorokausirytmien ja vanhempana oleminen. Vauvaperhetoiminnassa perheille esitellään alueen avoimen varhaiskasvatuksen ja lapsiperheiden palveluita.

Neuvoloiden ja synnytyssairaaloiden välinen yhteistyö

Neuvoloilla sekä HUSilla on yhteisesti sovittuja käytäntöjä, kuten syli-valmennukset sekä sujuva kotiutuminen -hanke. Syli-valmennukset on suunnattu synnytystä jännittäville. Ne järjestetään sosiaali- ja terveystoimialan sekä HUSin yhteistyönä. Valmennukset toteutetaan koronapandemian aikana etäyhteyksin ja valmennuksia ohjaavat neuvolan

terveydenhoitajat sekä synnytyssairaaloiden kätilöt. Sujuva kotiutuminen -hankkeen tarkoituksena on päivittää ja suunnitella yhteisiä käytäntöjä liittyen raskauden aikaiseen ohjaukseen sekä perheiden tukemiseen syntymän jälkeisten kahden viikon aikana. Perheiden tarpeet huomioidaan perhekohtaisesti.

Neuvolat ja HUS tekevät yhteistyötä riskiraskauksien seurantojen osalta. Synnytyksen jälkeiset kaksi viikkoa hoitovastuu on synnytyssairaalalla, jos sinä aikana ilmenee erityistä tuen tarvetta. Yhteinen tietojärjestelmä Apotti mahdollistaa paremmin tiedonkulun synnytyssairaaloiden ja neuvoloiden välillä. Apotin kautta neuvolat saavat muun muassa tiedon synnytyksestä aikaisempaa nopeammin.

Yhteenvetona sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala on sitoutunut WHO:n vauva- ja perhemyönteisyysohjelmaan perheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa myös, että synnytyssairaaloiden ja neuvoloiden sekä perhekeskusten välillä tehdään yhteistyötä. Yhteistyötä vahvistetaan edelleen yhteistyöhankkeilla sekä säännöllisellä vuoropuhelulla, jotta synnytyssairaaloiden, neuvoloiden ja perhekeskusten välinen yhteydenpito lisääntyy ja perheistä voidaan huolehtia entistä kokonaisvaltaisemmin perheen herkässä vaiheessa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Perheiden terveyttä ja hyvinvointia edistetään sosiaali- ja terveystoimialalla moniammatillisella yhteistyöllä. Perheiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämisellä ehkäistään vanhempien mielenterveyden ongelmia sekä perheiden syrjäytymistä. Hyvän ravitsemuksen ja imetyksen tukemisen kautta ehkäistään kansantauteja. Perhemyönteisyyden ja synnytykokemusten parantamiseen liittyvät toimet kohdistuvat laajasti lapsiperheisiin ja lisäävät peruspalvelujen tasapuolista laatua.”

Esittelijän perustelut

Ylihoitaja Kirsi Otronen on kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle Emma Karin ja 13 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien perhemyönteisyyden ja synnytykokemusten parantamista. Lausuntoa on pyydetty 26.10.2021 mennessä. Aloitteeseen on pyydetty lausunto myös HUSilta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

05.10.2021

Asia/4

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi
Kirsi Otronen, ylihoitaja, puhelin: 310 53107
kirsi.otronen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Emma Karin aloite
- 2 HUSin lausunto
- 3 HUS: Synnytyksen aikainen hoito ja menettelytavat potilaan oikeuksien, itsemääräämisoikeuden ja koskemattomuuden varmistamisen näkökulmasta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano